

Nagy baj, hogy a szatmár-bikszádi vasut keskenyvágányu lévén, nem képes a forgalmat lebonyolítani, a nagyobb kihasználás csak ezután jön és már most sem tudja a vasut a kész anyagnak a felét sem elszállítani, a vasut és a szűk pénzügyi viszonyok rendkívül nyomják és hátráltatják a különben reményteljes nagy faipari fellendülést.

Léber Antal.

KÜLÖNFÉLÉK.

Beerdősített kopár. (A lap élén lévő műmelléklethez.) Aki a mult század 70-es éveiben a Budapest-Ruttka közötti vonalon utazott, annak bizonyára feltűntek azok a vizmosásoktól mélyen árkolt legelőterületek, amelyek Losonczon túl a vasuttal szemben fekvő hegyoldalak lábát elfoglalták. A vöröses színű csupas agyagtalaj igen feltűnővé tette ezt a kopárságot.

Már a 80-as években azonban örvendetes változáson esett át ez a terület. Akkor már ott diszlettek a szabályos sorokba ültetett apró erdeifenyő-csemeték; soraikat a vizmosásos árkokban vidoran tenyésző ákácok szakították meg. Sok Selmezbányára törekvő fiatal erdésznek szolgálhatott ez a látvány követendő példaképet; tudom magamról, hogy mindig élvezettel néztem a mindinkább záródó sűrű sorokból álló fiatalost, ahányszor arra vitt utam.

Ma már csak a szakember ismeri fel, hogy ott még három évtized előtt veszélyes kopárság volt, melynek agyagföldjét a zápor a völgyek alján elterülő rétekre hordta. A szakember előtt is csak az erdeifenyő között kigyózó vonalban, az egykori vizmosásokban telepített ákácok árulja el, kívülről nézve e terület multját, egyébként azon tünődnék, hogy miért nem a kocsántalan tölgy foglalja el ezt a területet, amely felette oly szép elegyetlen faállományokat alkot. A jövő már ezé a fafajé lehet, miután a fenyő talajjavító szerepét betöltötte.

A kérdéses terület a gróf Zichy-szenioratus divényi uradalmához tartozik, amely *Güller* János uradalmi erdőfelügyelő szakavatott vezetése alatt áll. A terület egy részét mai műmellékletünk mutatja be olvasóinknak, amelyen az ákác jól megkülönböztethető az erdeifenyőtől. (d.)

Az őszi erdészeti államvizsga október hó 28. és november hó 14-ike között folyt le. A vizsgáló-bizottság Horváth Sándor miniszteri tanácsos elnöklete alatt Fekete Lajos min. tanácsos, ny. főiskolai tanárból, Téglás Károly m. kir. erdőtanácsos, főiskolai tanárból és Bund Károly erd. egyesületi titkárból állott.

Az írásbeli vizsgán a következő három kérdés volt megoldandó:

I. Valamely luczfenyő és bükk elegyéből álló 110 éves faállománynak a fatömege és ennek tőértéke megbecsülendő abból a célból, hogy az egész fatömeg tövön, nyilvános árverés útján értékesíthető legyen. Az illető erdő a Garam folyótól, valamint a legközelebbi vasuti állomástól (pl. Zsarnóczától) 6 kilométernyire, jókarban lévő erdei kezelési ut mellett fekszik. A bükk egy része műfának alkalmas és mint ilyen tényleg értékesíthető is; viszont a luczfenyőtörzsek között jelentékeny számmal vannak olyanok, amelyek hibásak lévén, csak részben alkalmasak műfának.

Írja le vizsgátevő az eljárást, amelyet a fatömeg megbecslésénél és az egyes választékok tőárának megállapításánál követne és állapítsa meg egy hold területre vonatkoztatva a fatömeget és annak tőárát. Számításánál az adatokat legjobb belátása szerint veheti fel.

II. Valamely 150—300 *m* t. sz. feletti magasságban fekvő enyhe dombvidék mély agyagos, de nem tulságosan kötött lösztalaját főként gyertyánból és bükkből álló erdő borítja, amely a természetes felujulásra nagy hajlandósággal bír. A gazdaság célja ezen erdőnek a felujítás során való elegyítése nemesebb fajokkal.

Írja le vizsgátevő: 1. hogy mely fafajokat használja fel az elegyítésre; 2. hányféle sikerrel biztató módot ismer az elegyítés keresztülvitelére; 3. ezek közül melyiket tartja a legcélravezetőbbnek s végül 4. mily rendszabályokat tart szükségesnek az elegy fenntartására?

III. Vizsgátevő ismertesse az erdei munkaerő állandóságának erdőgazdasági előnyeit s hazánk különböző gazdasági és munkáviszonyaira való tekintettel írja le, hogy mily kedvezmények és munkásjóléti intézmények nyújtásával vélné elérhetőnek, hogy

erdőbirtokosaink a kellő munkaerőt állandósíthassák s milyen meglévő intézményeket ismer általában ezen a téren?

A vizsgára összesen 37-en jelentkeztek, kik közül a bizottság *Hermann* Lajost, a nagyváradi I. sz. káptalan erdőgyakornokát kitüntetéssel képesítettnek találta. Oklevelet nyertek ezenkívül: *Bartók* Ernő, *Damsberg* Rezső, *Ferster* Ede, *Fridrik* Árpád, *Glock* Géza, *Héjj* János, *Király* Dénes, *Krausz* János, *Loványi* Heribert, *Matthény* Róbert, *Mihalcs* Péter, *Nagy* Imre, *Nagy* László, *Náray* Lajos, *Niklos* Károly, *Papp* Gusztáv, *Puksa* Endre, *Rusznák* Győző, *Schaab* Bálint, *Szelényi* Tamás, *Tosiciu Pascu* Pál, *Villányi* Ambrus, *Wény* János, *Zavicsa* János.

12-en oklevelet nem kaptak.

A legelők jókarba hozatala, amelyről még néhány év előtt a gazdatársadalom körében szó sem esett, ma már a gazdák körében is elismert közszükséglet. Amit az Országos Erdészeti Egyesület már régóta hirdet, hogy t. i. a közlegelők jókarbantartására úgy az erdőknek a legeltetés alól való mentesítése, mint nem kevésbé állattenyésztésünk érdekében égető szükség van, vallja ezt ma a kormány és minden belátásos gazda.

Megemlékeztünk már a földművelésügyi miniszter f. évi 17,800 számú rendeletéről, amely a közös legeltetés rendezéséről szól és gondosan végrehajtva ezen az erősen elhanyagolt téren legalább a legkirívóbb bajokat orvosolhatja. Ezzel a legilletékesebb helyről is elismerték, hogy az eddigi módon nem lehet tovább gazdálkodni legelőinken, ha népies állattenyésztésünket komoly válság elé nem akarjuk vinni. Némileg bizunk a kormány akciójának legalább helyenkinti sikerében, mert gazdaközönségünk intelligensebb részének gondolkodásmódja is mintha megváltozott volna, mert míg még néhány év előtt gazdasági lapokban és gazdasági kongresszusokon ugyszólván kizárólag az erdőgazdaság rovására kívánták a legeltetett területeket bővíteni, ma már erről csak a nép körében hallunk, kevésbé a képzett gazdák körében. Sőt a gazdasági lapokat és a gazdasági egyesületek tárgyalásait figyelemmel kísérve, arra az örvendetes jelenségre bukkanunk, hogy az Országos Erdészeti Egyesületnek a legelőgazdaságnak a mezőgazdaságról szóló törvény revíziójával kapcsolatosan való

rendezésére vonatkozó javaslatát a gazdasági egyletek általában kedvezően fogadták és az 1894. évi XII. t.-cz. módosítására vonatkozó véleményeikben a legelőkérdés megoldására nagy súlyt helyeznek. Így pl. az aradmegyei gazdasági egyesület kimondta, hogy a közös legelők használatánál szükséges és kívánatos, hogy a törvény szigoruan előírja a legelő jókarbantartásához és gondozásához szükséges törvényeket, különösen a legeltetés kezdetét és végét, a gazirtás és a legelőkarbantartás módozatait és pedig olyformán, hogy a vármegyei törvényhatóságnak és általában a felsőbb hatóságnak a legszélesebb tér biztosítsák ezek betartására a birtokosokat kötelezni.

A községi, közbirtokossági és általában bármi néven nevezendő közös tulajdont képező legelők országszerte oly birálaton aluli állapotban vannak tartva, hogy azok legszigorubb rendtartására vonatkozó törvények ma már égető szükséggé váltak, általában a legeltetés ideje volna szigoruan megállapítandó és pedig az ország fekvési viszonyainál fogva többféleképpen, de a tekintetben egyformán, hogy csakis akkor vehesse kezdetét a legeltetés, amikor már a legelők annyira fejlődtek, hogy azon az állatok kár nélkül legelhetnek és akkor hajtandók le róla, mikor még a késői tulságos taposás által abban kárt nem tesznek. Épp így szabályozandó volna országszerte, hogy holdanként egyes állatfajokból hány hajtható ki, mert a tulságos sok állat is kárára van a legelőnek. Sajnos, ha nézzük a községi legelőket, azok karbantartására mi sem történik és így, ha jól megvizsgáljuk, nem is legelők azok már ma, de a gaznövények békés tenyészfészkei, pedig egy kevés ápolás és szigoru legelőhasználati előírás mellett, ha nem is elsőrendű, de elég türhető legelőt adnának. Ami magát a legeltetést illeti, ez ma a községi, vagy közbirtokossági tanács kénye-kedvére van bízva és ennek, valamint a gyomok irtásának ellenőrzésére a vármegyei törvényhatóságnak és egyáltalán a felsőbb hatóságoknak, nincs kellő jog biztosítva. A községek és közbirtokosság érdeke kívánja azt, hogy a legeltetés általános rendszabályai, továbbá a gyomirtás és legelők gazdaságilag való kezelése törvényileg szabályoztassék és ezen törvények betartásának ellenőrzésére úgy a felsőbb hatóságoknak, mint a vármegyei törvényhatóságnak mentül tágabb hatáskör biztosítsák.

Halálozás. *Berghold* Károly uradalmi főerdész (B. Szombathely), az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja mult hó 16-án 72 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Béke hamvaira!

Svób Sándor ny. m. kir. erdőmester, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja mult hó 7-én Aradon elhunyt. Béke hamvaira!

Az Irgalomháza, melybe valláskülönbség nélkül felvételnek a gyógyíthatatlan betegek, azon kéréssel fordul a t. közönséghez; kegyeskedjék a karácsony alkalmából e szánandókról is megemlékezni. A könyörületes szeretet számokra szintén karácsonyfát fog felállítani.

A könyöradományokat Budapest, III. ker., az irgalomházi főnökséghez kérjük küldeni.

Péterfy bácsi meséi. A gyermekvilág kedves mesélője négy mesekönyvet adott ki a karácsonyi ünnepekre. „*Székely mesék*“ 50 képpel, kötve 1 K. „*Virág mesék*“ 32 képpel, kötve 1 K. „*Czigány mesék*“ 41 képpel, kötve 1 K. „*Petőfi regék*“ 4 képpel, félkötés 60 fillér. Az árak *postai költséggel együtt* értendők. Megrendelhetők *Péterfy* Tamás írónál. Budapest, IX. Köztelek.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Ö császári és apostoli királyi Felsége folyó évi október 26-án kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy *Haring Vilmos* bellyei uradalmi főerdész a porosz korona-rend IV. osztályát, *Urbán Antal* laskafalui uradalmi erdész a schauburg-lippeí arany érdemérmét és ezüst menyegzői emléklévényt elfogadassák és viselhessék.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Trnovszky Márk* m. kir. erdőmestert sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatainak elismerése mellett — saját kérelmére — állandó nyugalomba helyezte, *Pauer Jenő* m. kir. erdészt pedig Besztercebányáról Zólyomlipcsére helyezte át s a zólyomlipcsei erdőgondnokság vezetésével bizta meg.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdészeti ágazatánál alkalmazott tisztviselők személyzeti létszámában ideiglenes minőségben kinevezte *Kristen Adolf* okleveles erdészt a X. fizetési osztályba tanársegéddé az erdőműveléstani tanszékhez.